

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

ul. Wojska Polskiego 28

60-637 Poznań

tel. +48 61 846 67 59, 512 862 726

e-mail: rzecznik@up.poznan.pl

BIURO PRASOWE

ŁĄKA... TO JUŻ BYŁO. TO NADCHODZI WIELKIMI KROKAMI ... ŻEROWANIE NA ŚMIETNISKACH

Bocian biały to jeden z najbardziej znanych ptaków, uznawany wręcz za, drugi zaraz po bieliku, gatunek herbowy Polski. Nie zaskakuje więc, że w Polsce jest tak wielu badaczy i miłośników tego charyzmatycznego gatunku, którzy utworzyli Grupę Badawczą Bociana Białego (GBBB). Od kilkunastu lat spotykają się, dyskutują, wymieniają informacjami, a w najbliższy weekend spotykają się po raz jedenasty, tym razem Prószkowie na Opolszczyźnie.

„Wybór miejsca spotkania jest nieprzypadkowy, bo na Opolszczyźnie badania bociana prowadzone są od 100 lat. Pokazujemy nie tylko własne zbierane od kilku dekad dane, ale i udało nam się dotrzeć do starych archiwalnych danych niemieckich, co umożliwi pokazanie dynamiki populacji bociana w naszym regionie” – wyjaśnia gospodarz prószkowskiego spotkania – Joachim Siekiera, a jednocześnie założyciel badającej bociany grupy SILESIANA.

„Takie długoterminowe informacje są absolutnie kluczowe i pozwalają nam zobaczyć co dzieje się z bocianem, a sytuacja nie jest jednoznaczna” – wyjaśnia dr Marcin Tobółka z Katedry Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, obecny szef GBBB. „Dostrzegamy jak wiele ludzi nie tylko zna bociana, ale chce poznawać tajniki biologii i ekologii tego gatunku, zatem nie zaskakuje to, że bocian – zwłaszcza w okresie wiosennych przylotów – staje się bohaterem czołówek wielu polskich i europejskich mediach” – dodaje.

Nasza wiedza o tym gatunku, w porównaniu do innych ptaków jest ogromna, co jednak nie oznacza, że nie ma nowych aspektów do badań. „Praktycznie co tydzień jest publikowana nowa praca dotycząca bociana białego, a różnorodność tematyczna badań jest doprawdy zaskakująca. Mnie osobiście trochę martwi, że prym w badaniach bocianich wiodą badacze z Hiszpanii, chociaż polskie prace są w zdecydowanej czołówce. Przez to, że bocian jest gatunkiem dużym, znanym, o którym, m.in. dzięki współpracy z amatorami, wiemy dostatecznie dużo, możemy prowadzić bardziej zaawansowane badania. Wykorzystujemy w tym celu najnowocześniejszy sprzęt telemetryczny, czy bardzo zaawansowane badania diagnostyczne wskazujące jak bociany reagują na zanieczyszczenia środowiska” – uzupełnia prof. Piotr Tryjanowski, kierownik Katedry Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Na tegorocznym spotkaniu nie zabraknie tematów ważnych dla badaczy bociana (np. spraw obrączkowania, analizy danych, pewnych niuansów metodycznych), ale i ważnych dla ogółu społeczeństwa, choćby o tym jak zmienia się percepcja tego gatunku w wielu krajach. Jednym z zadań, które stawiają sobie uczestnicy tegorocznego spotkania, jest wyznaczenie najważniejszych tematów badawczych, nad którymi warto się pochylić w ciągu najbliższych lat. Współpraca zawodowych ornitologów z badaczami amatorami pokazała, że jest to niezwykle efektywna metoda poszerzająca naszą wiedzę o bocianie i skuteczniej przyczyniająca się do jego ochrony. – Po prostu razem można więcej – zgodnie podkreślają osoby uczestniczące w XI Zjeździe GBBB.

Łąka... to już było. To nadchodzi wielkimi krokami ... żerowanie na śmietniskach

Jednym z istotnych tematów badawczych jest wpływ zanieczyszczenia środowiska na bociany, dzięki czemu projekt "Żerowanie na odpadach przez ptaki wędrowne: koszt czy zysk?", którego kierownikiem jest dr Marcin Tobółka z Uniwersytetu

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

ul. Wojska Polskiego 28

60-637 Poznań

tel. +48 61 846 67 59, 512 862 726

e-mail: rzecznik@up.poznan.pl

Przyrodniczego w Poznaniu, otrzymał właśnie dofinansowanie w ramach konkursu NCN OPUS 24 LAP. Projekt, ma na celu zbadanie wpływu antropogenicznych źródeł pożywienia na zachowania i zdrowie wędrownego gatunku ptaka - bociana białego.

Badania prowadzone będą przez trzy lata w zachodniej Polsce. Bociany białe, jako doskonały gatunek modelowy, zostaną poddane analizie pod kątem krótko- i długoterminowych konsekwencji korzystania z antropogenicznych źródeł pożywienia. Projekt zakłada badanie różnic w zachowaniu ptaków żerujących na naturalnych obszarach, terenach rolniczych oraz na składowiskach odpadów.

„W ramach badań przewidziano monitoring populacji bociana białego, ocenę warunków lęgowych, badanie zdrowia piskląt oraz analizę wpływu żerowania na wysypiskach na różne aspekty życia ptaków. Wykorzystane zostaną nowoczesne technologie, takie jak fotopułapki, nadajniki GPS-GPRS-ACC, iButtony oraz analiza skracanie się odcinków telomerowych DNA” – tłumaczy dr Marcin Tobółka, kierownik projektu.

Projekt zakłada również analizę wpływu antropogenicznego żerowania na wysypiskach na zarażenie bakteriami chorobotwórczymi. „Przewidujemy, że bociany gniazdujące w pobliżu wysypisk śmieci będą częściej zarażane bakteriami chorobotwórczymi. Jednak wpływ tych infekcji jest obecnie trudny do oszacowania, a nie znamy korzyści płynących z suplementacji diety na wysypiskach śmieci. Przewidujemy również, że bociany z gniazd znajdujących się w pobliżu składowiska wykorzystają je jako żerowiska i powtórzą to zachowanie, jeśli przeżyją. Ponieważ jednak bocian biały jest migrantem społecznym, przewidujemy również, że zachowania związane z żerowaniem na wysypiskach będą się rozprzestrzeniać podczas migracji, ale mogą się różnić w zależności od populacji. Bocian biały ze względu na swój szeroki zasięg, szeroką tolerancję ekologiczną i zajmowane nisze jest doskonałym gatunkiem modelowym do badania skutków synantropizacji i urbanizacji ptaków i ewolucyjnych kosztów tego zjawiska. Co więcej, z uwagi na gniazdowanie bocianów w pobliżu zabudowań ludzkich, badanie występowania bakterii chorobotwórczych jest istotne z medycznego i epidemiologicznego punktu widzenia” – tłumaczy dr Tobółka.

Jak mogą wyglądać w najbliższym czasie zmiany w życiu bocianów?

Łąka... to już było.

To nadchodzi wielkimi krokami ... żerowanie na śmietniskach.

Fot. Marcin Tobółka